

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ.๒๕๑๘ (กรณีนายบุญเจียม โรจนวิสิษฐ์ ขอให้ทางราชการแก้ไขคำสั่งลงโทษและขอคืนสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ จากทางราชการเนื่องจากมีคำพิพากษาถึงที่สุดยกคำร้องของพนักงานอัยการที่ขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน)

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๗(๔)/๑๒๐๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า นายบุญเจียม โรจนวิสิษฐ์ อดีตข้าราชการกรมสรรพสามิต ได้มีหนังสือร้องเรียนนายกรัฐมนตรี ว่าผู้ร้องได้ถูกนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งไล่ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ.๒๕๑๘ ฐานเป็นผู้ร้ายผิดปกติ แต่ในที่สุดศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้ร้อง เพราะเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบ ผู้ร้องจึงประสงค์ขอให้พิจารณาแก้ไขคำสั่งของทางราชการดังกล่าวและให้ได้รับสิทธิตามที่พึงจะได้รับ ซึ่งสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วรายงานมา ในการพิจารณาคำร้องขอรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของผู้ร้องนั้น เห็นว่า กรณีดังกล่าวจะสามารถดำเนินการได้ต่อเมื่อได้มีการแก้ไขคำสั่งลงโทษผู้ร้องแล้ว แต่โดยที่คำสั่งลงโทษดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ออกโดยสำนักนายกรัฐมนตรีตามนัยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ.๒๕๑๘ กระทรวงการคลังจึงไม่อยู่ในฐานะที่จะพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษดังกล่าวได้ ในชั้นนี้ขอให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการออกคำสั่งลงโทษดังกล่าวดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษให้ผู้ร้องออกจากราชการเสียก่อน และเมื่อดำเนินการแก้ไขคำสั่งลงโทษดังกล่าวแล้ว ขอให้แจ้งไปยังกระทรวงการคลังเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงขอให้สำนักงาน ป.ป.ป.พิจารณาแล้วรายงานมา สำนักงาน ป.ป.ป.ได้นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ป.พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่คณะกรรมการ ป.ป.ป.ได้วินิจฉัยและมีมติว่าผู้ร้องร้ายผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ เพราะไม่สามารถชี้แจงได้ว่าได้ทรัพย์สินดังกล่าวมาโดยชอบ คณะกรรมการ ป.ป.ป.จึงได้เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีสั่งหรือดำเนินการให้มีการลงโทษ ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ได้พิจารณาสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ส่วนทรัพย์สินนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ป.ได้แจ้งให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินตามนัยมาตรา ๒๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม

^๑พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ (ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๐)

การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ.๒๕๑๘ การที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในเรื่องทรัพย์สินเป็นประการใด ก็หากระทบถึงคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ให้ไล่ออกจากราชการไปแล้วไม่ เพราะเป็นคนละส่วนกัน ทั้งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายเปิดช่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ป. มีอำนาจเปลี่ยนแปลงความเห็นหรือข้อวินิจฉัยที่ได้มีมติไปแล้วในกรณีนี้ได้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีบัญชาให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และสำนักงาน ป.ป.ป.) แล้ว สรุปความได้ว่า นายบุญเจียมโรจนวิเศษ อดีตข้าราชการกรมสรรพสามิต ได้ถูกสั่งไล่ออกจากราชการโดยคำสั่งของนายกรัฐมนตรีซึ่งออกโดยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ.๒๕๑๘ (ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๐) โดยคณะกรรมการ ป.ป.ป.วินิจฉัยว่าไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงที่มาแห่งรายได้ในทางที่ชอบที่สามารถจะซื้อทรัพย์สินเป็นจำนวนเงินดังกล่าวได้นอกจากเงินเดือนที่ได้รับ อันถือได้ว่านายบุญเจียม ๑ ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบจึงรายงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งลงโทษไล่ออก และได้ขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการสั่งให้ทรัพย์สินที่ร่ำรวยขึ้นโดยผิดปกติดังเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๒๐วรรคสาม ดังกล่าว แต่ต่อมาได้มีคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๕๙๗/๒๕๓๖ ยกคำร้องของพนักงานอัยการ โดยฟังได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาในทางที่ชอบ นายบุญเจียม ๑ จึงได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณาแก้ไขคำสั่งของทางราชการและขอสิทธิและประโยชน์จากทางราชการ คือ ขอนับเวลาราชการช่วงเวลาที่ออกจากราชการถึงวันเกษียณอายุราชการเพื่อคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญ ขอให้จ่ายเงินเดือนในช่วงเวลาที่ออกจากราชการ ขอรับเงินบำนาญ ขอให้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดตามสิทธิและขอให้แก้ไขคำสั่งของนายกรัฐมนตรี จึงมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาว่าทางราชการจะต้องแก้ไขคำสั่งนายกรัฐมนตรีซึ่งสั่ง

มาตรา ๓๐ เมื่อมีพฤติการณ์แสดงว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดร่ำรวยผิดปกติให้คณะกรรมการพิจารณาสอบสวนและให้มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นแสดงสินทรัพย์และหนี้สินของตนตามรายการ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ความปรากฏว่าผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติ และไม่สามารถแสดงได้ว่าร่ำรวยในทางที่ชอบ ให้ถือว่าผู้นั้นใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ให้คณะกรรมการรายงานความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งลงโทษไล่ออก

มติของคณะกรรมการที่วินิจฉัยว่า ผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงอย่างน้อยสองในสามของกรรมการทั้งหมด

บรรดาทรัพย์สินที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่าเป็นทรัพย์สินที่ร่ำรวยขึ้นโดยผิดปกตินั้น ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลวินิจฉัยสั่งว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่ผู้นั้นจะแสดงให้เห็นว่าตนได้ทรัพย์สินนั้นมาในทางที่ชอบ ในกรณีนี้ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

โล่นายบุญเจียม ฯ ออกจากราชการ และต้องดำเนินการพิจารณาสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ ที่นายบุญเจียม ฯ มีหนังสือขอมา เนื่องจากศาลพิพากษายกคำร้องของพนักงานอัยการหรือไม่

เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะที่นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งกรณีของนายบุญเจียม ฯ ตลอดจนเมื่อได้พิจารณามาตรา ๒๐^๒ มาตรา ๒๑^๓ มาตรา ๒๑ ทวิ^๔ และมาตรา ๒๑ ตริ^๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ

^๒พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๐

มาตรา ๒๐ เมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการหรือมีการกล่าวหาหรือเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดร้ายแรงผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่าพฤติการณ์หรือเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือเรียนนั้นมีมูลเพียงพอที่คณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาหรือไม่ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้แสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินตามมาตรา ๒๓ ไว้แล้ว ให้คณะกรรมการนำรายการแสดงสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวมาพิจารณาประกอบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติตามวรรคหนึ่งว่าพฤติการณ์หรือเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือเรียนมีมูลเพียงพอที่คณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อทราบข้อเท็จจริงต่อไป ในการสืบสวนสอบสวนนี้คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้กรรมการ อนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ใดดำเนินการแล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบก็ได้

มติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

^๓มาตรา ๒๑ ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาผลการสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๒๐ แล้วมีมติว่ากรณีมีมูลน่าเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นร้ายแรงผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นแสดงสินทรัพย์และหนี้สินของตนตามรายการ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการได้รับรายการแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบสวนหรือมอบอำนาจให้กรรมการหรืออนุกรรมการดำเนินการสอบสวนและให้นำความในมาตรา ๑๗ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

^๔มาตรา ๒๑ ทวิ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ แล้วหากพิจารณาวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นร้ายแรงผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติและไม่สามารถชี้แจงได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวมีต้นตอได้มาโดยชอบ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการและให้คณะกรรมการแจ้งให้พนักงานอัยการดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ ตริ แล้วเสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งหรือดำเนินการให้มีการสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการแจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

ประพฤติมิชอบในวงราชการพ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๐ แล้ว จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ฯ กำหนดให้มีการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาหรือร้องเรียนว่าร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติเป็นสองส่วน ส่วนแรกเกี่ยวกับการดำเนินการที่มีผลต่อตัวข้าราชการนั้น และส่วนที่สองเกี่ยวกับการดำเนินการที่มีผลต่อทรัพย์สินที่เป็นปัญหา ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการที่มีผลต่อตัวข้าราชการนั้น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ฯ ได้ให้อำนาจแก่นายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งหรือดำเนินการให้มีการส่งลงโทษโดยอาศัยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ป. กล่าวคือ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ป.วินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ทั้งไม่สามารถชี้แจงได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวตนได้มาโดยชอบแล้ว การสั่งการของนายกรัฐมนตรีย่อมสั่งการลงโทษไปบนพื้นฐานของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ป.ดังกล่าว โดยกฎหมายถือว่าเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ป.ได้วินิจฉัยดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ป.ในส่วนนี้เป็นการดำเนินการกับตัวบุคคลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจโดยเฉพาะของคณะกรรมการ ป.ป.ป. และนายกรัฐมนตรี ซึ่งเมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการไปบนข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงไม่มีเหตุอันใดที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งของนายกรัฐมนตรีได้ นอกจากนี้การส่งลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวเป็นอำนาจและดุลพินิจของนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารโดยเฉพาะและสั่งการตามกฎหมาย บุคคลอื่นใดก็ไม่มีอำนาจที่จะสั่งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้เช่นเดียวกัน ดังปรากฏตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๓๑/๒๕๒๒^๖, ที่ ๑๑๕๕/๒๕๒๖^๗ และที่ ๓๕๓๕/๒๕๒๙^๘ เป็นต้น

มติของคณะกรรมการที่วินิจฉัยว่าผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มาตรา ๒๑ ตี บรรดาทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีมติว่าเป็นทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติหรือเพิ่มขึ้นผิดปกติตามมาตรา ๒๑ ทวิ ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลโดยไม่ชักช้าเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะสามารถนำพยานหลักฐานมาแสดงให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวนั้นตนได้มาโดยชอบ ในกรณีนี้ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งสมควรทำการสอบสวนเพิ่มเติม ให้พนักงานอัยการเสนอความเห็นไปยังคณะกรรมการโดยเร็ว เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบด้วยก็ให้ดำเนินการตามความเห็นของพนักงานอัยการถ้าไม่เห็นด้วยก็ให้แจ้งพนักงานอัยการทราบเพื่อยื่นคำร้องต่อไป

^๖คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๓๑/๒๕๒๒ โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทำผิดพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ขอให้ศาลบังคับจำเลยรับโจทก์เข้าเป็นข้าราชการตามเดิมและสั่งเพิกถอนคำสั่งที่ปลดโจทก์ออกจากราชการนั้นเสีย ดังนี้ เป็นเรื่องขอให้เพิกถอนคำสั่งที่สั่งลงโทษทางวินัยซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของราชการฝ่ายบริหารโดยเฉพาะ ศาลไม่มีอำนาจเข้าไปวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีเช่นนี้ได้

ส่วนในเรื่องการดำเนินการที่มีผลต่อตัวทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องนั้น กฎหมายได้บัญญัติไว้เป็นขบวนการต่อไป โดยกำหนดให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน การที่ศาลจะสั่งให้ทรัพย์สินตามคำร้องตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่ย่อมเป็นอำนาจของศาลที่จะวินิจฉัย เมื่อศาลฟังตามพยานหลักฐานที่น่าสืบในศาลว่าผู้นั้นได้ทรัพย์สินมาโดยชอบและสั่งไม่ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ก็หาได้กระทบกระเทือนการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ป.ไม่ เพราะคำพิพากษาของศาลเป็นการวินิจฉัยเฉพาะในประเด็นที่ว่า จะสมควรริบทรัพย์สินให้ตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่เท่านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว แม้ว่ามีคำพิพากษาไม่ริบที่ดินของนายบุญเจียม ฯ ตามคำร้องของพนักงานอัยการ โดยฟังได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบ ทางราชการก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไขคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ได้สั่งการตามมาตรา ๒๐ (หรือบทบัญญัติปัจจุบัน คือ มาตรา ๒๑ ทวิ) ไปแล้ว และเมื่อนายบุญเจียม ฯ พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยคำสั่งไล่ออกนับตั้งแต่วันที่ มีคำสั่งนายกรัฐมนตรี โดยผลของคำสั่งไล่ออกจากราชการทางราชการก็ไม่จำเป็นต้องพิจารณาสิทธิประโยชน์ของทางราชการที่นายบุญเจียม ฯ จะพึงได้รับหลังจากนั้นแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๓๘

“คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๕๕/๒๕๒๖ โจทก์เป็นข้าราชการพลเรือนสังกัดกรมตุลาการ จำเลยที่ ๑ กล่าวหาโจทก์ว่าทุจริตต่อหน้าที่ จำเลยที่ ๑ ตั้งกรรมการสอบสวนความผิดของโจทก์ และจำเลยที่ ๑ โดยอธิบดีจำเลยที่ ๓ มีคำสั่งไล่โจทก์ออกจากราชการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวงการคลัง เป็นการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ใน พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจของทางราชการฝ่ายบริหารโดยเฉพาะ เมื่อผู้บังคับบัญชาของโจทก์สั่งไปตามอำนาจหน้าที่โดยชอบอย่างไรแล้ว ศาลไม่มีอำนาจหน้าที่เข้าไปวินิจฉัยชี้ขาดอีก โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งหรือพิพากษาให้จำเลยเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว

“คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๕๓๕/๒๕๒๙ จำเลยสั่งลงโทษโจทก์ก็โดยที่ได้พิจารณาแล้วเชื่อว่า โจทก์กระทำผิดทางวินัยตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน เป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ การที่จะวินิจฉัยว่าโจทก์มีความผิดทางวินัยหรือไม่เป็นอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งเป็นการใช้อำนาจของราชการฝ่ายบริหารโดยเฉพาะ เมื่อจำเลยซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของโจทก์วินิจฉัยว่าโจทก์มีความผิด ใช้ดุลพินิจสั่งลงโทษโจทก์ไปตามความเหมาะสมกับสภาพความผิดเท่าที่อยู่ในอำนาจของจำเลยโดยชอบอย่างไรแล้ว ศาลไม่มีอำนาจที่จะเข้าไปชี้ขาดว่าโจทก์มีความผิดทางวินัยหรือไม่อีก จำเลยได้ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายและได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควร ไม่ได้จงใจกลั่นแกล้งโจทก์ จึงไม่เป็นการละเมิดต่อโจทก์.